

ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนในจังหวัดสมุทรสาครและนครปฐม

ข้าวโพดฝักอ่อนเป็นพืชที่มีผู้นิยมบริโภคกันมากเพราะมีรสชาติหวาน กรอบ อร่อย และมีคุณค่าทางอาหารสูง ในปัจจุบันเกษตรกรนิยมปลูกกันมากขึ้น เนื่องจากสามารถทำรายได้ ได้ดีกว่าพืชผักอื่น ๆ การเอาใจใส่ดูแลหรือการบำรุงรักษาไม่ยุ่งยากมากนัก เพราะปัญหา เรื่องโรคพืชหรือแมลงรบกวนมีน้อยมาก อีกทั้งมีตลาดรองรับผลผลิตอยู่แล้ว ทั้งตลาดสดและ โรงงานอุตสาหกรรมผลิตข้าวโพดฝักอ่อนบรรจุกระป๋อง

จากการสำรวจของผู้วิจัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครและนครปฐม พบว่าที่จังหวัด สมุทรสาคร ในเขตอำเภอมะนิคม เกษตรกรมีการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนกันมากที่สุดที่ตำบลบ้านเกาะ ตำบลลำแพง ส่วนในเขตอำเภอกะทู้แม่แบน ปลูกกันมากที่สุดที่ตำบลสวนหลวง ตำบลหนองนกไข่ และตำบลท่าเสา ในท้องที่จังหวัดนครปฐม เกษตรกรปลูกกันมากในเขตอำเภอนครชัยศรี ที่ตำบลขุนแก้ว ตำบลนครชัยศรี ตำบลท่ากระชับ และตำบลหอมเกร็ด ส่วนในเขตอำเภอสสามพราน ปลูกที่ตำบลคลองใหม่

การเก็บข้อมูลจากเกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าว กระทำโดยวิธีสุ่มตัวอย่างดังนี้

จังหวัดสมุทรสาคร สุ่มตัวอย่างมา 123 ราย จากจำนวนผู้ปลูกทั้งหมดประมาณ 300 ราย¹

จังหวัดนครปฐม สุ่มตัวอย่างมา 80 ราย จากจำนวนผู้ปลูกทั้งหมดประมาณ 200 ราย²

แต่เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ มิได้มีการจดบันทึกข้อมูลที่เกิดขึ้นทั้งด้านรายได้และ ค่าใช้จ่าย จึงได้ข้อมูลในลักษณะที่เป็นตัวเลขประมาณคร่าว ๆ เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้ว

¹จากการประมาณของสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

²จากการประมาณของสำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

พบว่า มีข้อแตกต่างกันมาก ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องคัดเลือกข้อมูลเหล่านั้น โดยแบ่งข้อมูลในแต่ละจังหวัดออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูก ต่ำกว่า 10 ไร่ คัดตัวอย่างมาจังหวัดละ 50 ราย
2. กลุ่มเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูก สูงกว่า 10 ไร่ คัดตัวอย่างจากจังหวัดสมุทรสาคร 8 ราย และจังหวัดนครปฐม 21 ราย

จากการสอบถาม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร จะปลูกข้าวโพดฝักอ่อนปีละ 4 ครั้ง โดยมีการพักดินก่อนการปลูกเพียง 7-10 วัน และไม่นิยมปลูกพืชอื่นสลับ แต่เนื่องจากระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน น้ำทะเลเข้าถึงพื้นที่ปลูก เกษตรกรจำเป็นต้องหยุดปลูกลานานประมาณ 4 เดือน และจะเริ่มปลูกได้อีกในเดือนพฤษภาคม ส่วนเกษตรกรส่วนใหญ่ในเขตจังหวัดนครปฐมจะปลูกข้าวโพดฝักอ่อนเพียงปีละ 3 ครั้ง โดยจะมีการพักหน้าดินไว้นานนับเดือนก่อนปลูก หรือมีฉะนั้นก็จะปลูกพืชผักจำพวกถั่ว หรือแตงชนิดต่าง ๆ ได้แก่ แตงโม แตงกวา เป็นต้น สลับกับการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน

ส่วนประกอบของต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน

ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. ต้นทุนค่าวัสดุ
2. ต้นทุนค่าแรงงาน
3. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

1. ต้นทุนค่าวัสดุ ประกอบด้วย

1.1 ค่าเมล็ดพันธุ์ พันธุ์ข้าวโพดฝักอ่อนที่นิยมปลูกมากที่สุด คือ พันธุ์สุวรรณ 2 พันธุ์ไทยดีเอ็มอาร์ # 6 และพันธุ์ผสม เหตุที่เกษตรกรนิยมใช้พันธุ์ดังกล่าวมาก เนื่องจากให้ขนาดฝักพอเหมาะไม่ใหญ่เกินไป สีของแกนเป็นสีเหลืองนวล รสชาติอร่อย พ่อค้าผู้รับซื้อชอบ สิ่งที่สำคัญคือพันธุ์เหล่านี้สามารถทนทานต่อโรคราน้ำค้างและให้ฝักตกด้วย ส่วนพันธุ์ซูเปอร์สวีทก็มีเกษตรกรปลูกบ้างเพราะรสชาติหวานอร่อย ให้ฝักตก น้ำหนักฝักดี ขนาดฝักพอเหมาะ พ่อค้าผู้รับซื้อชอบ แต่เนื่องจากเป็นโรคราน้ำค้างได้ง่าย ซึ่งเมื่อเป็นโรคนี้แล้ว ต้องถอนทิ้งเท่านั้น

จึงจะป้องกันได้ เกษตรกรจึงไม่นิยมปลูกด้วยพันธุ์นี้ ถ้าจะใช้พันธุ์ชุปเปอร์สวีทปลูกก็จะปลูกเฉพาะในฤดูแล้งเท่านั้น

ส่วนราคาของเมล็ดพันธุ์ พันธุ์ชุปเปอร์สวีทจะแพงกว่าพันธุ์สุวรรณ 2 มาก ราคาเมล็ดพันธุ์ชุปเปอร์สวีท กิโลกรัมละประมาณ 25-40 บาท ส่วนพันธุ์สุวรรณ 2 ราคา กิโลกรัมละประมาณ 12-14 บาท แต่จำนวนเมล็ดของพันธุ์ชุปเปอร์สวีทจะมากกว่าพันธุ์สุวรรณ 2 ในปริมาณน้ำหนักเท่ากัน ทั้งนี้เนื่องจากพันธุ์ชุปเปอร์สวีทมีน้ำหนักเบาว่ามาก ดังนั้นในพื้นที่ปลูกเท่ากันจำนวนน้ำหนักเมล็ดพันธุ์ของพันธุ์ชุปเปอร์สวีทจะน้อยกว่าพันธุ์สุวรรณ 2 ต้นทุนเมล็ดพันธุ์จึงไม่แตกต่างกันมากนัก ยิ่งถ้าเกษตรกรรู้จักวิธีหยอดเมล็ดพันธุ์อย่างพอเหมาะ ก็ยิ่งเสียต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์น้อยลง เกษตรกรบางรายที่ใช้พันธุ์ชุปเปอร์สวีท อาจเสียต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์น้อยกว่ารายที่ใช้พันธุ์สุวรรณ 2

ส่วนพันธุ์ที่ทางราชการแนะนำ คือพันธุ์รังสิต 1 แต่เมล็ดพันธุ์ยังไม่แพร่หลายสู่เกษตรกรมากนัก เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง แต่การเก็บเกี่ยวค่อนข้างยากเพราะแกนอ่อน เจริญเติบโตเร็ว ถ้าเก็บเกี่ยวช้าแกนอ่อนจะใหญ่เกินขนาด จึงต้องอาศัยความชำนาญในการเก็บเกี่ยวจึงจะได้ฝักที่มีขนาดตามต้องการ

ก่อนที่จะนำเมล็ดไปปลูกควรคลุกเมล็ดด้วยสารเคมีกันโรคราน้ำค้าง แล้วจึงนำเมล็ดไปหยอดในหลุมปลูกที่เตรียมไว้ ปกติหลุมหนึ่ง ๆ ควรหยอดเมล็ดพันธุ์ประมาณ 6-7 เมล็ด พื้นที่ปลูก 1 ไร่ (แบบร่องสวน) จะใช้เมล็ดพันธุ์ประมาณ 4.5 กิโลกรัม แต่ในการปฏิบัติจริงของเกษตรกรส่วนใหญ่ ซึ่งมักเกรงว่าเมล็ดจะไม่งอก หรือจะมีหนู แมลงมากินเมล็ด จึงมีการหยอดเผื่อไว้ หลุมหนึ่ง ๆ จะหยอดประมาณ 10-20 เมล็ด ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ (แบบร่องสวน) จึงใช้เมล็ดพันธุ์ประมาณ 5-6 กิโลกรัม จะเห็นว่าทำให้เกิดการสูญเสียและสิ้นเปลืองเมล็ดพันธุ์มากเกินไป ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อเมล็ดงอกเป็นต้นอ่อนแล้ว จะมีการถอนแยกให้เหลือต้นอ่อนเพียง 3-4 ต้นต่อหลุมเท่านั้น

1.2 ค่าปุ๋ย เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 20-20-0 (ปุ๋ยเม็ด) ผสมกับปุ๋ยเคมีสูตร 21-0-0 (ปุ๋ยน้ำตาล) ในอัตราส่วน 1 : 1 พบว่าในพื้นที่ประมาณ 5 ไร่ เกษตรกรใช้ปุ๋ยสูตร 20-20-0 ประมาณ 3 กระสอบ ปุ๋ยสูตร 21-0-0 ประมาณ 3 กระสอบ (น้ำหนักกระสอบละประมาณ 20 กิโลกรัม) ส่วนในพื้นที่ประมาณ 10 ไร่ จะใช้ปุ๋ยสูตร

20-20-0 ประมาณ 6 กระสอบ และปุ๋ยสูตร 21-0-0 ประมาณ 6 กระสอบ ซึ่งราคาของปุ๋ยทั้งสองชนิด เป็นดังนี้

ปุ๋ยสูตร 20-20-0 ราคากระสอบละประมาณ 240-270 บาท

ปุ๋ยสูตร 21-0-0 ราคากระสอบละประมาณ 130-170 บาท

นอกจากนี้ มีเกษตรกรบางราย ใช้ปุ๋ยยูเรียแทนปุ๋ยเคมีสูตร 21-0-0 แม้ว่าราคาจะแพงกว่ามาก ก็ราคาประมาณกระสอบละ 300-330 บาท

1.3 ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด เมล็ดพันธุ์ที่จะใช้ปลูกควรคลุกเมล็ดด้วยสารเคมีกันโรคราน้ำค้าง คือ เอพรอน 35 ซีดี (ริโดมิล) ในอัตราส่วนตามหลักวิชาการที่ถูกต้องคือ 1 ชอง (7 กรัม) ต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม เอพรอน 35 ซีดี ราคาชองละประมาณ 11-13 บาท แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ค่อยเห็นความสำคัญในการคลุกเมล็ดด้วยสารเคมีกันโรคราน้ำค้าง จึงคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารเคมีในอัตราส่วนที่เจือจางกว่าที่ควร คือสารเคมีคลุกเมล็ด 1 ชองต่อเมล็ดพันธุ์ประมาณ 2.5 กิโลกรัม ซึ่งเมื่อภายหลังเกิดเป็นโรคราน้ำค้าง ก็จะใช้วิธีถอนต้นที่เป็นโรคร้างไปซึ่งไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้องและยังทำให้ได้ผลผลิตน้อยลงด้วยเพราะจำนวนต้นต่อไร่ น้อยลง

1.4 ค่ายากำจัดศัตรูพืช ปกติการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน จะไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องศัตรูพืชมากนัก จะมีแต่แมลงต่าง ๆ จิ้งหรีด แมงกะซอน หนู รบกวนโดยศัตรูพืชเหล่านี้ ชอบมากัดกินเมล็ดพันธุ์หลังการหยอดเมล็ด ส่วนโรคพืชที่พบเสมอคือโรคราน้ำค้าง ซึ่งข้าวโพดจะเป็นโรคนี้นมากในช่วงฤดูฝน นอกจากนี้ มีวัชพืชนิตต่าง ๆ ข้างร่องปลูก เช่น หญ้าชนิดต่าง ๆ และสาหร่ายในร่องน้ำ เป็นสิ่งที่เกษตรกรต้องกำจัดอยู่เสมอ ๆ ไม่ว่าจะปลูกพืชชนิดใดก็ตาม เพราะวัชพืชเหล่านี้จะมาแย่งธาตุอาหารของพืชที่ปลูก การกำจัดศัตรูพืชเหล่านี้ มีวิธีการดังนี้

- การป้องกันและกำจัดแมลง จิ้งหรีด ใช้ยาเซฟวิน หรือ B.S.C

ฉีดพ่นลำต้น

เซฟวิน มีราคากระป๋องละประมาณ 85-110 บาท

B.S.C มีราคา กิโลกรัมละประมาณ 20 บาท

- การป้องกันโรคน้ำค้าง ใช้เอพรอน 35 ซีดี คลุกเมล็ดพันธุ์ และใช้ฉีค่น้ำค้ำเมื่อต้นข้าวโพคโตแล้ว เกษตรกรบางรายใช้กำมะถันคลุกเมล็ดพันธุ์แทน ซึ่งสามารถป้องกันโรคน้ำค้างได้เช่นกัน

เอพรอน 35 ซีดี ราคาของละประมาณ 11-13 บาท

- การกำจัดหนอนที่มากัดกินใบ ใช้ยาแลนเนต หรือเฮทตราคอลล แลนเนต มีราคากิโลกรัมละประมาณ 600 บาท เฮทตราคอลล มีราคาของละประมาณ 6 บาท
- การกำจัดควีพีชข้างร่อง อาจจะใช้ยาฆ่าหญ้ากรัมม็อกโซน กรัมม็อกโซน ราคากระป๋องละประมาณ 420 บาท

1.5 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เกษตรกรต้องเสียค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับเครื่องสูบน้ำเพื่อสูบน้ำเข้าร่องน้ำในแปลงปลูก และใช้กับเครื่องยนต์พ่นน้ำในการรดน้ำต้นข้าวโพค การสูบน้ำเข้าร่องน้ำ จะกระทำสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงประมาณครั้งละ 5 ลิตร น้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาลิตรละประมาณ 12-13 บาท ส่วนในการใช้เครื่องยนต์พ่นน้ำ เกษตรกรจะรดน้ำด้วยเครื่องยนต์ประมาณ 32 ครั้ง ซึ่งต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิงประมาณ 5 ลิตรต่อการรดน้ำ 2 เที่ยวต่อพื้นที่ปลูกประมาณ 10 ไร่ ส่วนในพื้นที่ปลูกประมาณ 5 ไร่ น้ำมันเชื้อเพลิง 5 ลิตรอาจใช้รดน้ำได้ 3-4 เที่ยว

2. ต้นทุนค่าแรงงาน เนื่องจากสภาพแปลงปลูกข้าวโพคฝักอ่อนกระทำได้ 2 แบบคือ การปลูกแบบยกร่องสวน และการปลูกแบบไร่ยกร่องลูกพูก อย่างไรก็ตามเกษตรกรจะต้องมีการเตรียมดินด้วยการไถและพรวนดินเพื่อปรับสภาพดินให้เหมาะแก่การปลูกพีช เมื่อจะลงมือปลูกก็จะชุกหลุมปลูกด้วยจอบ แล้วหยอดเมล็ดพันธุ์และกลบดิน หลังปลูกควรรดน้ำทุกวันวันละครั้ง ประมาณ 7 วันข้าวโพคก็จะเริ่มออกแทงโผล่พ้นจากหลุมให้เห็นต้นอ่อน จากนั้นก็จะรดน้ำวันเว้นวันวันละครั้ง เมื่อข้าวโพคอายุ 15 วัน หรือต้นสูงประมาณ 1 คืบ จะถอนแยกต้นข้าวโพคที่อ่อนแอทิ้งเสีย เหลือต้นที่แข็งแรงสมบูรณ์ไว้หลุมละ 3-4 ต้น แล้วใส่ปุ๋ย เมื่อข้าวโพคอายุ 30 วัน ก็ใส่ปุ๋ยอีกครั้งหนึ่ง และเมื่อข้าวโพคอายุประมาณ 40-45 วันให้ดึงช่อดอกตัวผู้ที่ยอดของลำต้นทิ้งเสีย หลังจากนั้นประมาณ 3-4 วันก็จะเริ่มมีฝักอ่อนฝักแรกให้เก็บ ฝักแรกนั้นจะอยู่บนสุดของต้น และจะเก็บฝักที่สอง ฝักที่สามซึ่งอยู่ต่ำลงมาในวันต่อ ๆ มา ช่วงที่มีการ

เก็บผักควรรคหน้าทุก ๆ วันวันละครั้ง เพื่อให้ต้นข้าวโพดมีความชุ่มชื้น ผักมีความสมบูรณ์และมีน้ำหนักดี ระยะเวลาเก็บผักประมาณ 10-12 วัน เมื่อเก็บผักเสร็จ ก็จะตัดต้นเก่าทิ้งและทำความสะอาดหน้าดินโดยเก็บเศษพืชทิ้งไป เป็นการเร่งสิ้นฤดูการปลูก ถ้าจะมีการปลูกข้าวโพดผักก่อนต่อไปก็ควรพักหน้าดินระยะหนึ่งประมาณ 7 วัน เกษตรกรบางรายอาจพักหน้าดินนานเป็นเดือนก็มี จะเห็นว่างานต่าง ๆ ของการปลูกข้าวโพดผักก่อน ใช้แรงงานคนเกือบทั้งหมด ต้นทุนค่าแรงงานในการปลูกข้าวโพดผักก่อน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การเตรียมดิน ค่าแรงงานในการเตรียมดิน แยกเป็น

ก. การยกร่องทำแปลงปลูก เกษตรกรจะยกร่องแบบร่องสวน มีความกว้างของสันแปลงประมาณ 3.50-4.50 เมตร ความยาวยาวตามลักษณะของพื้นที่ และมีทางเดินข้างแปลงกว้างประมาณ 0.50 เมตร ระหว่างร่องปลูกจะเป็นร่องน้ำล้อมรอบ ร่องน้ำควรจะมี ความกว้างประมาณ 1.00-2.00 เมตร ลึกประมาณ 1.00 เมตร (ดูรูป 4.1)

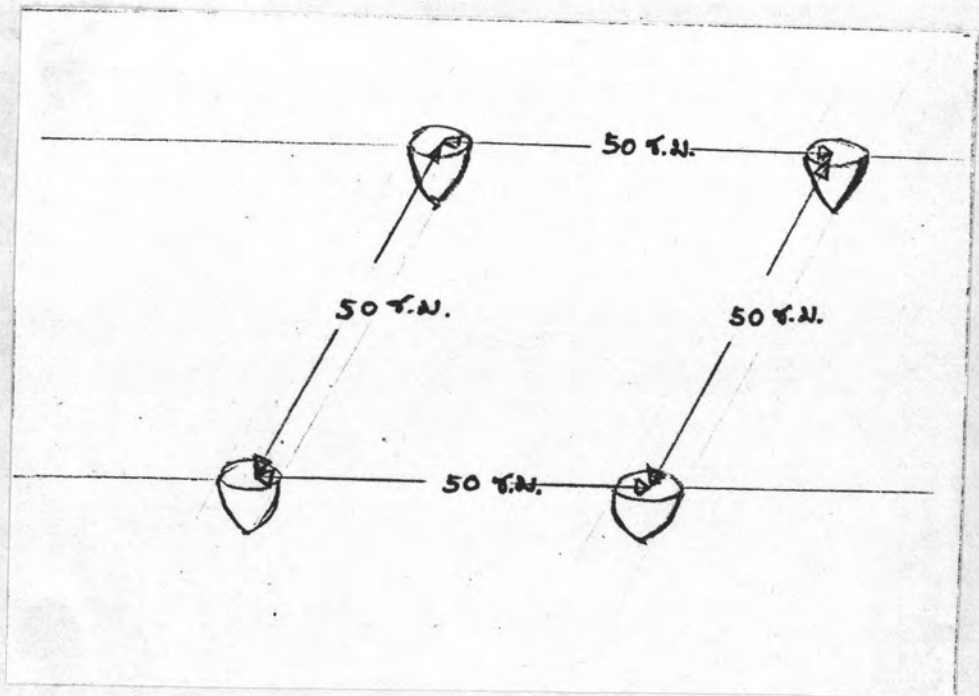
การปลูกแบบยกร่องสวนจะสะดวกต่อการรคหน้า ซึ่งอาจใช้แรงงานหรือขนาดสาคาน้ำแบบร่องผัก หรือใช้เครื่องยนต์สูบน้ำติดตั้งบนเรือแล้วลากจูงไปตามร่อง โดยต่อท่อพ่นน้ำออกสองข้างก็ได้ การแหงดินยกร่องจะเสียค่าใช้จ่ายประมาณไร่ละ 2,500 บาท ร่องปลูกที่ยกนี้สามารถใช้ปลูกพืชได้ตลอดไป ไม่ว่าจะปลูกข้าวโพดผักก่อน มะพร้าว ส้ม ฯลฯ เพื่อสะดวกต่อการกีดกันทุนการปลูกข้าวโพดผักก่อน ผู้วิจัยจึงประมาณอายุการใช้งานร่องปลูกไว้ 20 ปี¹ และถือว่าค่าใช้จ่ายในการยกร่องเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนที่จะทยอยตัดจำหน่ายไปตลอด 20 ปี

ข. การพรวนดิน มีวัตถุประสงค์ที่จะย่อยดินเพื่อให้แปลงปลูกร่วน เป็นการกำจัดวัชพืช เศษพืช หรือตอซังข้าวโพดที่เหลือนบนดินไปในตัวด้วย การพรวนดินจะทำให้ผิวดินมีลักษณะอ่อนตัว จะได้ห่อหุ้มเมล็ดข้าวโพดให้ได้รับความชุ่มชื้นอยู่เสมอและป้องกันศัตรูพืชที่จะมาทำลายเมล็ด เช่น หนู แมงกะซอน เป็นต้น นอกจากนี้ยังทำให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ซึ่งจะเป็นการเร่งปฏิกิริยาของแร่ธาตุและจุลินทรีย์ต่าง ๆ ในดินให้ว่องไวขึ้น การพรวนดินจึง

¹การประมาณอายุการใช้งานไว้ 20 ปี เนื่องจากระยะเวลา 20 ปี นับว่าเป็นระยะเวลาที่นานที่สุดที่เกษตรกรจะใช้ปลูกพืชชนิดหนึ่ง ๆ

รูป 4.1 ลักษณะร่องปลูกแบบยกร่องสวน

รูป 4.2 การซุกหลุมปลูก

ควรกระทำปีละครั้ง แต่เกษตรกรส่วนใหญ่มักจะกระทำแบบปีเว้นปี ผู้วิจัยจึงคิดค่าใช้จ่ายในการพรวนดินแบบปีเว้นปีเช่นกัน การพรวนดินหรือที่เกษตรกรมักเรียกว่า "การพ่นดิน" เป็นการใช้จอบขุดจนทั่วแปลงปลูก โดยเสียค่าแรงงานประมาณไร่ละ 750 บาท

ก. การตกแต่งร่อง ทำโดยการควักเลนข้างร่องขึ้นมานบร่อง เนื่องจากเวลารดน้ำข้าวโพคจะมีดินบางส่วนไหลล้นไปในร่องน้ำอยู่เรื่อย ๆ นานวันเข้าก็จะทำให้ข้างร่องเสียรูปไปและร่องน้ำก็จะตื้นเขินมากขึ้นไม่สะดวกต่อการรดน้ำด้วยเครื่องยนต์ที่ติดตั้งบนเรือลาก นอกจากนั้นทำให้เก็บกักน้ำได้น้อยลง ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการให้น้ำข้าวโพคตลอดฤดูการปลูก ดังนั้นทุก ๆ ปีเกษตรกรจะทำการควักดินเลนข้างร่องเป็นการตกแต่งร่อง ซึ่งจะเสียค่าแรงงานประมาณไร่ละ 250 บาท

2.2 การปลูก หลังจากเตรียมดินและทำความสะอาดหน้าดิน (เก็บเศษพืชหมดแล้ว) ก็จะพักหน้าดินสักระยะหนึ่งประมาณ 1 สัปดาห์ แต่เกษตรกรบางรายใช้เวลาในการพักหน้าดินนานเป็นเดือน ดังเช่น เกษตรกรส่วนใหญ่ในจังหวัดนครปฐม ทำให้การปลูกข้าวโพคฝักอ่อนในปีหนึ่ง ๆ ทำได้เพียง 3-4 ครั้งเท่านั้น ส่วนเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาคร นิยมพักหน้าดินเพียง 1 สัปดาห์ ดังนั้นในปีหนึ่ง ๆ สามารถปลูกข้าวโพคฝักอ่อนได้ถึง 4-5 ครั้ง แม้ว่าในพื้นที่บางส่วนของเขตอำเภอมืองจะมีน้ำทะเลขึ้นถึง ทำให้ปลูกพืชไม่ได้เป็นเวลา 4 เดือนคือระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน แต่จากการสอบถามของผู้วิจัยเองพบว่าเกษตรกรก็ยังสามารถปลูกได้ปีละ 4 ครั้งเช่นกันเพราะว่าใช้เวลาพักหน้าดินน้อยเพียง 4-7 วันเท่านั้น ค่าแรงงานในการปลูกมีรายละเอียดดังนี้

ก. การขุดหลุมปลูก เกษตรกรมักเรียกว่า "การตีหลุมปลูก" หลังจากเตรียมดินเรียบร้อยแล้ว เกษตรกรจะขุดหลุมปลูกโดยการวางแนวปลูกวันช่องห่างระหว่างต้นและระหว่างแถวประมาณ 50×50 เซนติเมตร (ดูรูป 4.2) ร่องหนึ่ง ๆ จะมีแถวปลูกประมาณ 7-8 แถว การขุดหลุมปลูกจะใช้จอบ ขุดลึกประมาณ 5-8 เซนติเมตร หลุมปลูกนั้นถ้าลึกเกินไปจะทำให้เมล็ดงอกช้า แต่ถ้าตื้นเกินไปเมล็ดอาจจะไม่งอกและถูกทำลายโดยนก หนู และแมลงในดินได้ง่าย ถ้าหากลักษณะดินเป็นดินเหนียวแล้วควรตีหลุมให้ตื้นกว่าดินร่วนเล็กน้อย

การขุดหลุมปลูกในพื้นที่ประมาณ 5 ไร่ จะใช้แรงงานคนประมาณ 2 คน ใช้เวลาประมาณ 3 วัน ส่วนในพื้นที่ประมาณ 10 กว่าไร่ จะใช้แรงงานคนประมาณ 6 คน ใช้เวลาประมาณ 2 วัน ค่าแรงงานในการขุดหลุมปลูกคนละ 80 บาทต่อวัน

ข. การหยอดเมล็ดกลบดิน ก่อนที่จะนำเมล็ดพันธุ์ไปปลูกควรมีการทดสอบความงอกของเมล็ดเสียก่อน เพื่อที่จะได้ทราบว่าควรหยอดเมล็ดเท่าใดต่อหลุมหนึ่ง ๆ และหลังจากกลุ่เมล็ดพันธุ์ด้วยสารเคมีกันโรคราน้ำค้างแล้ว ก็ให้นำเมล็ดไปหยอดในหลุมปลูกที่เตรียมไว้แล้วกลบดิน (ดูรูป 4.3) การหยอดเมล็ดและกลบดินในพื้นที่ปลูกประมาณ 5 ไร่จะใช้แรงงานคนประมาณ 4 คน ใช้เวลาประมาณ 1 วัน ส่วนในพื้นที่ 10 ไร่จะใช้แรงงานคนประมาณ 8 คน ใช้เวลาประมาณ 1 วัน ค่าแรงงานคนละ 40 บาทต่อวัน

2.3 การบำรุงรักษา ค่าแรงงานในการบำรุงรักษามีรายละเอียดดังนี้

ก. การรดน้ำ ข้าวโพดฝักอ่อนเป็นพืชที่ต้องการน้ำโดยสม่ำเสมอ ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวเสร็จ เพื่อให้ฝักอ่อนเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์และได้ขนาดตามที่ต้องการ หากข้าวโพดขาดน้ำแล้ว ฝักอ่อนจะมีลักษณะผิดปกติ เช่น ผอมลีบ หัวโต เป็นช่วงแห่ง เป็นต้น วิธีการรดน้ำที่ให้ผลดี มีดังนี้

1) ช่วง 7 วันแรกหลังปลูกควรรดน้ำทุกวันวันละครั้ง และควรใช้แรงหรือขนาดรดน้ำ เพื่อให้ได้ปริมาณน้ำมากพอควรตรงหลุมที่ปลูก ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ได้ดีกว่ารดน้ำด้วยเครื่องยนต์

2) ช่วงหลังจาก 7 วันแรกจนถึงวันที่เก็บฝักแรก ช่วงนี้สามารถรดน้ำแบบวันเว้นวัน วันละครั้งได้ เนื่องจากเป็นช่วงที่ต้นอ่อนงอกแล้วไม่จำเป็นต้องใช้น้ำปริมาณมากจึงสามารถใช้เครื่องยंत्रรดน้ำได้ โดยจะติดตั้งเครื่องยंत्रบนเรือเล็กแล้วลากจูงหรือเข็นเรือไปตามร่องปลูก และมีท่อพ่นน้ำออกจากเครื่องสองข้าง

3) ช่วงวันที่เก็บฝักแรกจนถึงวันที่เก็บฝักเสร็จ ช่วงนี้ควรรดน้ำทุกวัน วันละครั้ง เพื่อให้ต้นข้าวโพดมีความชุ่มชื้น แข็งแรง ให้ฝักที่สมบูรณ์ ระยะเวลาประมาณ 10-13 วัน วิธีรดน้ำมักรดด้วยเครื่องยंत्रเพราะต้นข้าวโพดไม่ต้องการปริมาณน้ำมาก (ดูรูป 4.4)

การรดน้ำด้วยวิธีข้างต้น คิดเป็นจำนวนครั้งได้ประมาณ 39 ครั้ง โดยแบ่งเป็นการรดน้ำด้วยแรงหรือขนาดรดน้ำ 7 ครั้ง และวิธีรดน้ำด้วยเครื่องยंत्र 32 ครั้ง การรดน้ำด้วยเครื่องยंत्रจะทำให้มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมัน เชื้อเพลิงเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากค่าแรงงานในการรดน้ำ ในการรดน้ำแต่ละครั้ง ถ้าเป็นพื้นที่ปลูกประมาณ 5 ไร่ การรดน้ำ

รูป 4.3 การหยอดเมล็ดและกลบดิน

รูป 4.4 การรดน้ำด้วยเครื่องยนต์

ด้วยเครื่องหรือขนาด จะใช้แรงงานคนประมาณ 2 คน ใช้เวลารค่น้ำประมาณ 3 ชั่วโมง แต่ถ้าใช้เครื่องยนต์รค่น้ำ 1 เครื่องใช้คนเข็นเรือ 1 คน จะใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที ส่วนพื้นที่ประมาณ 10 ไร่ ส่วนใหญ่จะใช้เครื่องยนต์รค่น้ำ โดยมักจะใช้เครื่องยนต์ 2 เครื่อง และใช้คนเข็นเรือ 2 คน ใช้เวลารค่น้ำประมาณ 3 ชั่วโมง ค่าแรงงานในการรค่น้ำคนละ 60 บาทต่อวัน

ข. การถอนแยก เกษตรกรมักเรียกว่า "การทิว" หมายถึง การถอนต้นอ่อนที่งอกขึ้นมาเกินความต้องการทิ้ง เป็นการคัดเลือกให้เหลือต้นอ่อนเพียงหลุมละ 3-4 ต้น ซึ่งเป็นต้นที่สมบูรณ์แข็งแรงที่สุด เพื่อให้ต้นข้าวโพดที่เหลืออยู่ได้รับธาตุอาหารในดินอย่างเพียงพอในการเจริญเติบโตและให้ฝักตก แต่ถ้าแต่ละหลุมเหลือต้นข้าวโพดไว้มากกว่า 4 ต้น หรือไม่มีการถอนแยกเลย ต้นข้าวโพดก็จะแย่งธาตุอาหารในดินกันเอง ทำให้ได้รับอาหารไม่เพียงพอ จะกระแกร็น และอาจไม่มีฝัก หรือให้ฝักที่ไม่สมบูรณ์ได้

การถอนแยกจะกระทำหลังจากวันปลูกประมาณ 15 วัน หรือก่อนการใส่ปุ๋ยให้ต้นข้าวโพดครั้งแรก ในพื้นที่ปลูกประมาณ 5 ไร่ ใช้แรงงานคนในการถอนแยกประมาณ 2 คน ใช้เวลาประมาณ 1 วัน ส่วนในพื้นที่ปลูก 10 ไร่ จะใช้แรงงานคนประมาณ 3 คน ใช้เวลาประมาณ 2 วัน ค่าแรงงานคนละ 40 บาทต่อวัน

ค. การใส่ปุ๋ย โดยส่วนใหญ่เกษตรกรจะใส่ปุ๋ย 2 ครั้ง ดังนี้
ครั้งแรก ใส่หลังจากการถอนแยก หรือหลังจากวันปลูกประมาณ 15 วัน

ครั้งที่สอง ใส่หลังจากวันปลูกประมาณ 30 วัน

หลังจากเกษตรกรใส่ปุ๋ยให้ต้นข้าวโพดเสร็จแล้ว ก็จะรค่น้ำตามทันทีเพื่อให้ปุ๋ยละลายซึมลงไปในดิน การใส่ปุ๋ยแต่ละครั้งในพื้นที่ปลูกประมาณ 5 ไร่ จะใช้แรงงานคนประมาณ 2 คน ใช้เวลาประมาณ 1 วัน ส่วนในพื้นที่ 10 ไร่จะใช้แรงงานคนประมาณ 3 คน ใช้เวลาประมาณ 2 วัน ค่าแรงงานคนละ 40 บาทต่อวัน

ง. การกำจัดศัตรูพืช ปกติไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องนี้เพราะการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนใช้ระยะเวลาสั้น เพียง 50-55 วันก็เก็บเกี่ยวเสร็จสิ้น ศัตรูพืชจึงมีน้อยไม่สร้างความเดือดร้อนให้ แต่ถ้ามีโรคพืชหรือแมลงรบกวน ก็จะใช้ยากกำจัดศัตรูพืชฉีดทำลายไป

ส่วนพวกวัชพืชต่าง ๆ ก็อาจกำจัดโดยใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช หรืออาจกำจัดโดยใช้จอบคายออก หรือใช้ชะแลงหน้าเล็กแชะออก เกษตรกรบางรายใช้มีดเหลียม หรือคราดซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดของวัชพืชและความถนัดในการใช้ของเกษตรกร ค่าแรงงานในการคายหญ้า คนละประมาณ 40-50 บาทต่อวัน

จ. การดึงช่อดอกตัวผู้ การดึงช่อดอกตัวผู้ซึ่งอยู่ปลายยอดของลำต้นทิ้งไป เพื่อป้องกันมิให้เกิดการผสมพันธุ์กับฝักตัวเมียซึ่งประกอบด้วยรังไข่จำนวนมากเรียงเป็นแถว ทำให้ฝักข้าวโพดมีเมล็ดฝ่อลีบติดกับฝัก ถ้าเราไม่ดึงช่อดอกตัวผู้ปล่อยให้เกิดการผสมพันธุ์กันแล้ว ฝักข้าวโพดก็จะมีเมล็ดโป่งพอง ซึ่งถ้าปล่อยให้ฝักแก่ก็จะได้ฝักข้าวโพดแบบที่นำมาต้มรับประทานนั่นเอง นอกจากนี้การดึงช่อดอกตัวผู้จะช่วยให้ได้น้ำหนักฝักสดที่ดีและช่วยให้เก็บเกี่ยวฝักทำได้เร็วขึ้น การดึงช่อดอกตัวผู้ทิ้งจะกระทำเมื่อต้นข้าวโพดมีอายุประมาณ 40-45 วัน หรือก่อนที่ช่อดอกตัวผู้จะคลี่บาน (ดูรูป 4.5)

การดึงช่อดอกตัวผู้ของต้นข้าวโพดในพื้นที่ปลูกประมาณ 5 ไร่ ใช้แรงงานคนประมาณ 2 คนใช้เวลาประมาณ 2 วัน ส่วนในพื้นที่ปลูก 10 กว่าไร่ใช้แรงงานคนประมาณ 2 คนใช้เวลาประมาณ 4 วัน ค่าแรงงานคนละ 40 บาทต่อวัน

2.4 การเก็บฝัก การเก็บฝักที่มีขนาดของฝักตามที่โรงงานอุตสาหกรรมหรือตลาดสดต้องการ ให้ดูจากความยาวของไหมที่โผล่จากปลายฝัก คือประมาณ 1-3 เซนติเมตร ฝักแรกที่เก็บจะอยู่บนสุดของลำต้นและฝักอื่น ๆ จะอยู่ถัดต่ำลงมา ซึ่งจะทยอยเก็บในวันต่อ ๆ มา การหักฝักควรหักให้ติดลำต้นไปด้วย เพราะจะทำให้มองเห็นต้นที่เก็บเกี่ยวแล้วได้ (ดูรูป 4.6 และ 4.7) ข้าวโพดต้นหนึ่ง ๆ สามารถเก็บฝักอ่อนได้ 2-3 ฝัก การเก็บฝักจากฝักแรกจนถึงเก็บฝักเสร็จหมดจะใช้เวลาประมาณ 10-13 วัน ในพื้นที่ปลูก 5 ไร่จะใช้แรงงานคนประมาณ 4 คน ส่วนพื้นที่ปลูก 10 กว่าไร่ใช้แรงงานคนประมาณ 8 คน ข้อพึงระวังสำหรับการเก็บฝัก คือไม่ควรปล่อยให้ฝักทิ้งไว้บนต้นนานเกินไปจนไหมโผล่ออกมายาวเกินกว่า 3 เซนติเมตร เพราะจะทำให้ได้ฝักอ่อนที่มีแกนโตเกินขนาดที่ผู้รับซื้อต้องการ และการเก็บฝักจะต้องกระทำต่อเนื่องกันทุกวันหยุดไม่ได้เพราะหากหยุดเก็บแล้ว ข้าวโพดจะเจริญเติบโตและมีขนาดของฝักอ่อนใหญ่เกินขนาดที่ต้องการเช่นกัน นอกจากนี้เวลาที่จะทำการเก็บฝักควรกะเวลาให้เก็บฝักเสร็จพอดีกับเวลาที่ผู้รับซื้อจะมารับไปเพราะการเก็บฝักทิ้งไว้นาน ๆ ฝักข้าวโพดจะเสียน้ำหนักจากการคายน้ำของฝัก และฝักที่เก็บได้แล้วควรเก็บในที่ร่มหรือบรรจุในภาชนะ เช่น ถุงปุ๋ย กระสอบ พร้อมทั้งจะจัดให้ผู้รับซื้อได้ทันที

รูป 4.5 การดึงช่อดอกตัวผู้

รูป 4.6 ลักษณะฝักที่สามารถเก็บได้

รูป 4.7 การเก็บผัก

2.5 การตัดต้นเก่า โดยส่วนใหญ่เกษตรกรไม่ต้องลงมือตัดต้นเก่าเองหรือจ้างคนมาตัด เนื่องจากมีคนจากฟาร์มเลี้ยงโคนมมาตัดต้นข้าวโพดเก่าให้เพราะต้องการเอาไปเป็นอาหารของโคนม ซึ่งสามารถใช้เป็นอาหารอย่างดีเพราะมีคุณค่าทางอาหารสูง นอกจากนี้เกษตรกรบางรายยังได้รับสิ่งตอบแทนจากฟาร์มโคนมเป็นเงิน นมถุง ถ่านหุงข้าว หรือข้าวเป็นปุ๋ยใส่พืช ซึ่งจำนวนของที่ได้ก็มากน้อยไม่เท่ากัน แล้วแต่ความมีน้ำใจของคนจากฟาร์มโคนม

สำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกห่างไกลถนนมาก ๆ คนจากฟาร์มโคนมไม่สามารถนำรถเข้าไปถึงเพื่อตัดต้นข้าวโพดได้ เกษตรกรจำเป็นต้องทำการตัดเองหรือจ้างคนมาตัด ค่าจ้างตัดต้นเก่ามักคิดเหมารวมเป็นไร่ ราคาไร่ละ 100 บาทเป็นราคาที่รวมค่าตัดต้นเก่าและขนเศษพืชทั้งหมดออกจากพื้นที่ปลูกด้วย (ดูรูป 4.8)

3. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประกอบด้วย

3.1 ค่าเช่าที่ดิน จากการสำรวจของผู้วิจัย พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่ดินจากผู้อื่น ค่าเช่าที่ดินประมาณไร่ละ 200-300 บาท ส่วนเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองนั้น ผู้วิจัยถือว่าค่าใช้ที่ดินเท่ากับค่าเช่าที่ดินที่เกษตรกรต้องเสียถ้าจะเช่าที่ดินจากผู้อื่น

3.2 ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ มักจะเป็นค่าซ่อมแซมของเครื่องยนต์รถไถ และเครื่องสูบน้ำเท่านั้น เกษตรกรจะเสียค่าซ่อมแซมเครื่องมือเหล่านี้มากน้อยต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพของเครื่องยนต์ การใช้งานและการดูแลรักษา

3.3 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ เป็นการตัดจำหน่ายราคาทุนของเครื่องมือซึ่งเป็นสินทรัพย์ถาวรออกเป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุการใช้งาน เครื่องมือที่ใช้ในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ได้แก่ เครื่องยนต์รถไถ เครื่องสูบน้ำ จอบ คราด ชะแลง แกรงรถไถหรือขนาด เป็นต้น รายละเอียดการคำนวณค่าเสื่อมราคาของเครื่องมือจะได้กล่าวต่อไปในส่วนการคำนวณต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน

3.4 ต้นทุนค่าเสียโอกาส หมายถึง ผลตอบแทนที่ควรจะได้รับถ้าเลือกที่จะนำเงินลงทุนไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น ดอกเบี้ยที่จะได้รับ หากนำเงินลงทุนในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ไปให้ผู้อื่นกู้แทน ผู้วิจัยคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 15% ต่อปี (ตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้โดยทั่วไปขณะที่ทำการคำนวณต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน คือประมาณต้นปี 2529)

รูป 4.8 คนจากฟาร์มโคนมมาตัดต้นข้าวโพดเก่า

ระยะเวลาของการคักคอกเบี้ยเงินกู้เท่ากับ 55 วัน ตามอายุของการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน
แต่ละครั้ง

อนึ่ง จากการสำรวจของผู้วิจัย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะขายข้าวโพด
ฝักอ่อนที่เก็บเกี่ยวได้ทั้งหมดให้กับพ่อค้าผู้รับซื้อที่มารับซื้อถึงพื้นที่ปลูกของเกษตรกร ทำให้เกษตรกร
ไม่ต้องขนผลผลิตไปที่อื่น จึงไม่มีการเสียค่าขนส่งแต่อย่างใด นอกจากเกษตรกรบางรายที่ต้อง
การขายข้าวโพดฝักอ่อนแบบปอกเปลือกแล้ว และนำไปขายยังตลาดสดในเขตจังหวัดของตน
หรือนำไปขายที่ปากคลองตลาด กรุงเทพมหานคร ซึ่งก็จะต้องเสียค่าขนส่งเพิ่มอีกอย่างหนึ่ง
จากการสอบถามของผู้วิจัยทราบว่าค่าขนส่งจากจังหวัดสมุทรสาครและนครปฐม ไปยังปากคลอง-
ตลาด กรุงเทพมหานคร คัดตามขนาดของเข่งบรรจุข้าวโพดฝักอ่อน ค่าขนส่งเข่งขนาดใหญ่
(ขนาดบรรจุ 100 กิโลกรัม) ราคาเข่งละประมาณ 16 บาท ส่วนค่าขนส่งเข่งขนาดเล็ก
(ขนาดบรรจุ 50 กิโลกรัม) ราคาเข่งละประมาณ 12 บาท

การคำนวณต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน

จากส่วนประกอบต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน สามารถจำแนกต้นทุนออกเป็นต้นทุน
ผันแปร และต้นทุนคงที่ ดังนี้

1. ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะแปรเปลี่ยน
ไปในอัตราส่วนเดียวกันกับปริมาณผลผลิต ได้แก่ ค่าวัสดุต่าง ๆ ค่าแรงงานในการเตรียมดินปลูก
จนถึงเก็บเกี่ยวเสร็จ และค่าซ่อมแซมเครื่องมือ

2. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะเป็นจำนวนคงที่
สำหรับปริมาณการผลิตจนถึงระดับหนึ่ง ภายในระดับการผลิตนั้นไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเพิ่มหรือ
ลดลงค่าใช้จ่ายนั้นจะมีจำนวนคงที่ ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตจะลดลงเมื่อปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น
และในทางกลับกัน ต้นทุนต่อหน่วยจะสูงขึ้นเมื่อปริมาณการผลิตลดลง¹ ในที่นี้ได้แก่ ค่าเช่าที่ดิน
ค่ายกร่องทำแปลงซึ่งมีอายุใช้งาน 20 ปีและจะตัดจำหน่ายเป็นรายปี และค่าเสื่อมราคา
เครื่องมือ

¹ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, ศาสตราจารย์, การบัญชีต้นทุน, กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สิงหาคม 2525, หน้า 16.

การคำนวณต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่

ก. ต้นทุนผันแปร จะคำนวณโดยคิดเป็นบาทต่อไร่ต่อการปลูก 1 ครั้ง ซึ่งแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

1. ต้นทุนค่าวัสดุ

$$1.1 \text{ ค่าเมล็ดพันธุ์} = \frac{\text{จำนวนเมล็ดพันธุ์เป็นกิโลกรัม} \times \text{ราคาต่อกิโลกรัม}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$1.2 \text{ ค่าปุ๋ย} = \frac{\text{จำนวนกระสอบ} \times \text{ราคาต่อกระสอบ}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$1.3 \text{ ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด} = \frac{\text{จำนวนซอง} \times \text{ราคาต่อซอง}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$1.4 \text{ ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช} = \frac{\text{จำนวนสารเคมีที่ใช้} \times \text{ราคาต่อหน่วย}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$1.5 \text{ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง} = \frac{\text{จำนวนลิตร} \times \text{ราคาต่อลิตร}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

2. ต้นทุนค่าแรงงาน

$$2.1 \text{ ค่าแรงงานขุดดิน พรวนดิน} = \frac{\text{ระยะทางเป็นเส้น} \times \text{ราคาต่อเส้น}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่} \times \text{จำนวนครั้งที่ปลูกต่อ 2 ปี}}$$

$$2.2 \text{ ค่าแรงงานตกแต่งร่อง} = \frac{\text{ระยะทางเป็นเส้น} \times \text{ราคาต่อเส้น}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่} \times \text{จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี}}$$

$$2.3 \text{ ค่าแรงงานขุดหลุมปลูก} = \frac{\text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราค่าแรงต่อวัน}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$2.4 \text{ ค่าแรงงานหยอดเมล็ด} = \frac{\text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราค่าแรงต่อวัน}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$2.5 \text{ ค่าแรงงานถอนแยก} = \frac{\text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราค่าแรงต่อวัน}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$2.6 \text{ ค่าแรงงานใส่ปุ๋ย} = \frac{\text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราค่าแรงต่อวัน}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$2.7 \text{ ค่าแรงงานดึงข้อดอก} = \frac{\text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราค่าแรงต่อวัน}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$2.8 \text{ ค่าแรงงานรดน้ำ} = \frac{\text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนครั้ง} \times \text{อัตราค่าแรงต่อครั้งวัน}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$2.9 \text{ ค่าแรงงานเก็บผัก} = \frac{\text{จำนวนคน} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราค่าแรงงานต่อครั้งวัน}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

$$2.10 \text{ ค่าแรงงานตัดต้นเก่า} = \frac{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่} \times \text{ค่าแรงงานต่อไร่}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่}}$$

3. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ และต้นทุนค่าเสียโอกาส

$$3.1 \text{ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ} = \frac{\text{จำนวนเงินที่จ่ายเพื่อการซ่อมแซมเครื่องมือทั้งปี}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่} \times \text{จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี}}$$

$$3.2 \text{ ต้นทุนค่าเสียโอกาส} = \text{ต้นทุนผันแปร} \times .15 \times \frac{55}{360}$$

ข. ต้นทุนคงที่ จะคำนวณเป็นบาทต่อไร่ต่อการปลูก 1 ครั้งเช่นกัน ซึ่งแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

$$1. \text{ ค่าเช่าที่ดิน} = \frac{\text{ราคาค่าเช่าต่อไร่ต่อปี}}{\text{จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี}}$$

$$2. \text{ ค่ายกเครื่องทำแปลง} = \frac{\text{ระยะทางเป็นเส้น} \times \text{ราคาต่อเส้น}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่} \times \text{จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี} \times 20 \text{ ปี}}$$

3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ การคำนวณค่าเสื่อมราคาจะใช้วิธีเส้นตรง (Straight Line Method) โดยถือว่ามีการใช้สินทรัพย์ถาวรเท่ากันทุกปี และได้ประมาณอายุการใช้งานตามความเป็นจริง สูตรการคำนวณค่าเสื่อมราคาเป็นดังนี้

$$\text{ค่าเสื่อมราคาต่อปี} = \frac{\text{ราคาทุนของสินทรัพย์} - \text{ราคาซากของสินทรัพย์}}{\text{อายุการใช้งานของสินทรัพย์}}$$

สินทรัพย์ถาวรที่มีใช้ในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน มีดังนี้

สินทรัพย์	ประมาณอายุการใช้งาน (ปี)
1. เครื่องรถน้ำ	10
2. เครื่องสูบน้ำ	10
3. เครื่องฉีดยา	10
4. จอบ	5
5. คราด	5
6. เสียม	5
7. ชะแลง	3
8. กระบอฉีดยา	3
9. แครงรถน้ำ	1
10. ชนาครถน้ำ	$\frac{1}{3}$

$$\text{คั้งนั้นค่าเสื่อมราคาต่อไร่ต่อครั้ง} = \frac{\text{ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือต่อปี}}{\text{จำนวนพื้นที่เป็นไร่} \times \text{จำนวนครั้งที่ปลูกต่อปี}}$$

$$4. \text{ ต้นทุนค่าเสียโอกาส} = \text{ต้นทุนคงที่} \times .15 \times \frac{55}{360}$$

นอกจากจะแบ่งต้นทุนออกเป็นต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่แล้ว ยังได้แบ่งต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้น ออกเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด และค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสดอีกด้วย

ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายเงินสดออกไป เช่น ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่าแรงงานที่จ้าง เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเงินสดออกไป เกิดจากการประเมินค่า โดยถือตามราคาของสินค้าหรืออัตราค่าจ้างของท้องถิ่น เช่น ค่าแรงงานในครอบครัว แรงงานแลกเปลี่ยน ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ เป็นต้น

รายละเอียดของต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดสมุทรสาคร แสดงในตาราง 4.1 และ 4.2

ตารางที่ 4.1 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ของเกษตรกรที่พื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ ของ
จังหวัดสมุทรสาคร

(บาท/ไร่/ครั้ง)

	รวม	เงินสด	ไม่เป็น เงินสด
ต้นทุนผันแปร			
ค่าวัสดุ			
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	75.76	75.76	
2. ค่าปุ๋ย	270.61	270.61	
3. ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด	28.42	28.42	
4. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	10.60	10.60	
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	131.45	131.45	
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	516.84	516.84	
ค่าแรงงาน			
1. ชุคดิน พรวนดิน	93.75	93.75	
2. ตกแต่งร่อง	62.50	62.50	
3. ชุคหลุมปลูก	81.68	40.84	40.84
4. หยอกเมล็ด	25.74		25.74
5. ถอนแยก	18.49		18.49
6. ใส่ปุ๋ย	36.97		36.97
7. กิ่งช่อกอกตัวผู้	35.67		35.67
8. รคน้ำ	234.00		234.00
9. เก็บฝัก	200.14	100.07	100.07
10. ตัดต้นเก่า	21.84	21.84	
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	810.78	319.00	491.78
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	64.69	64.69	
2. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	31.91		31.91
รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	96.60	64.69	31.91
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,424.22	900.53	523.69
ต้นทุนคงที่			
1. ค่าเช่าที่ดิน	76.46	76.46	
2. ค่าयर่องทำแปลง	31.25		31.25
3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	27.99		27.99
4. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	3.11		3.11
รวมต้นทุนคงที่	138.81	76.46	62.35
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,563.03	976.99	586.04
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	800		
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม	1.95		
รายได้จากการขายกิโลกรัมละ	2.75		
รวมรายได้ต่อไร่ (บาท)	2,200		
กำไรสุทธิต่อไร่ (บาท)	636.97		

ตารางที่ 4.2 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่
ของจังหวัดสมุทรสาคร

	คิดเป็นร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	
ค่าวัสดุ	
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	4.85
2. ค่าปุ๋ย	17.31
3. ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด	1.82
4. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.68
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	8.41
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	33.07
ค่าแรงงาน	
1. ชุกดิน พรวนดิน	6.00
2. ตกแต่งร่อง	4.00
3. ชุกหลุมปลูก	5.23
4. หยอกเมล็ด	1.65
5. ถอนแยก	1.18
6. ใส่ปุ๋ย	2.36
7. ทิ้งช่อกอกตัวผู้	2.28
8. รดน้ำ	14.97
9. เก็บฝัก	12.80
10. ตักดินเก่า	1.40
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	51.87
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	4.14
- ต้นทุนค่าเสียโอกาส	2.04
รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	6.18
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	91.12
ต้นทุนคงที่	
1. ค่าเช่าที่ดิน	4.89
2. ค่ายกร่องทำแปลง	2.00
3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	1.79
4. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	0.20
รวมต้นทุนคงที่ทั้งหมด	8.88
รวมต้นทุนทั้งหมด	100.00

จากตาราง 4.1 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ในจังหวัดสมุทรสาครเท่ากับ 1,563.03 บาท โดยมีต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนผันแปรเท่ากับ 1,424.22 บาท และมีต้นทุนคงที่ 138.81 บาทในส่วนต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 516.84 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 810.78 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 96.60 บาท ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากและควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ ค่าปุ๋ย ค่าแรงงานในการรดน้ำ และค่าแรงงานในการเก็บฝัก ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 270.61 234.00 และ 200.14 บาท ตามลำดับ รวมกันเป็นจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งของต้นทุนผันแปร การประหยัดค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะช่วยลดต้นทุนการปลูกลงได้มาก ในส่วนต้นทุนคงที่จะมีค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 76.46 บาท

ต้นทุนทั้งหมด อาจถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดได้ 976.99 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด 586.04 บาท

จากการได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 800 กิโลกรัม จะได้ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.95 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายกิโลกรัมละ 2.75 บาท เกษตรกรจะมีกำไรสุทธิเฉลี่ยกิโลกรัมละ 0.80 บาท หรือกำไรสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 636.97 บาท

ตาราง 4.2 แสดงต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดสมุทรสาคร โดยคำนวณในรูปร้อยละ ถ้าต้นทุนการปลูกทั้งหมดเท่ากับ 100 บาท จะเป็นต้นทุนผันแปรทั้งหมด 91.12 บาท เป็นต้นทุนคงที่ 8.88 บาท ในส่วนต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 33.07 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 51.87 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก 6.18 บาท ซึ่งค่าปุ๋ย ค่าแรงงานในการรดน้ำ และค่าแรงงานในการเก็บฝักนับเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมาก คือคิดเป็น 17.31 บาท 14.97 บาท และ 12.80 บาท ตามลำดับ ส่วนต้นทุนคงที่นั้น ค่าเช่าที่ดิน นับเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 4.89 บาท

รายละเอียดของการคำนวณต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม แสดงในตาราง 4.3 และตาราง 4.4

ตาราง 4.3 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ของเกษตรกรที่พื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ ของ
จังหวัดนครปฐม

	(บาท/ไร่/ครั้ง)		
	รวม	เงินสด	ไม่เป็น เงินสด
ต้นทุนผันแปร			
ค่าวัสดุ			
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	61.68	61.68	
2. ค่าปุ๋ย	255.26	255.26	
3. ค่าสารเคมีคลุมเมล็ด	26.64	26.64	
4. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	13.97	13.97	
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	155.98	155.98	
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	513.53	513.53	
ค่าแรงงาน			
1. ชุคกิน พรวนกิน	125.00	125.00	
2. ตกแต่งร่อง	56.67	56.67	
3. ชุคหลุมปลูก	94.90	47.45	47.45
4. หยอกเมล็ด	18.78		18.78
5. ถอนแยก	14.99		14.99
6. ใส่ปุ๋ย	29.99		29.99
7. คึงชื้อออกตัวผู้	32.86		32.86
8. รถน้ำ	234.00		234.00
9. เก็บฝัก	171.85	85.925	85.925
10. คัดต้นเก่า	-	-	-
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	779.04	315.045	463.995
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	82.05	82.05	
- ต้นทุนค่าเสียโอกาส	31.50		31.50
รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	113.55	82.05	31.50
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,406.12	910.625	495.495
ต้นทุนคงที่			
1. ค่าเช่าที่ดิน	79.87	79.87	
2. ค่ายกร่องทำแปลง	41.67		41.67
3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	80.82		80.82
4. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	4.64		4.64
รวมต้นทุนคงที่	207.00	79.87	127.13
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,613.12	990.495	622.625
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	800		
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม	2.02		
รายได้จากการขายกิโลกรัมละ	2.75		
รวมรายได้ต่อไร่ (บาท)	2,200		
กำไรสุทธิต่อไร่	586.88		

ตาราง 4.4 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดนครปฐม

		คิดเป็นร้อยละ
ต้นทุนผันแปร		
ค่าวัสดุ		
1.	ค่าเมล็ดพันธุ์	3.82
2.	ค่าปุ๋ย	15.82
3.	ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด	1.65
4.	ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.87
5.	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	9.67
รวมต้นทุนค่าวัสดุ		31.83
ค่าแรงงาน		
1.	ซุกดิน พรวนดิน	7.75
2.	ตกแต่งร่อง	3.51
3.	ซุกหลุมปลูก	5.88
4.	หยอดเมล็ด	1.17
5.	ถอนแยก	0.93
6.	ใส่ปุ๋ย	1.86
7.	กิ่งช่อกอกตัวผู้	2.04
8.	รถน้ำ	14.51
9.	เก็บฝัก	10.65
10.	ตัดต้นเก่า	-
รวมต้นทุนค่าแรงงาน		48.30
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ		
-	ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	5.09
-	ต้นทุนค่าเสียโอกาส	1.95
รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ		7.04
รวมต้นทุนผันแปร		87.17
ต้นทุนคงที่		
1.	ค่าเช่าที่ดิน	4.95
2.	ค่ายกร่องทำแปลง	2.58
3.	ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	5.01
4.	ต้นทุนค่าเสียโอกาส	0.29
รวมต้นทุนคงที่		12.83
รวมต้นทุนทั้งหมด		100.00

จากตาราง 4.3 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดนครปฐม เท่ากับ 1,613.12 บาท โดยมีต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนผันแปร เท่ากับ 1,406.12 บาท และมีต้นทุนคงที่ 207.00 บาท ในส่วนต้นทุนผันแปรนั้น แยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 513.53 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 779.04 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 113.55 บาท ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากและควรให้ความสนใจพิเศษ คือ ค่าปุ๋ย ค่าแรงงานในการรดน้ำ และค่าแรงงานในการเก็บฝัก ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 255.26 234.00 และ 171.85 บาทตามลำดับ และที่น่าสนใจเพิ่มเติมอีก คือ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าซ่อมแซมเครื่องมือ มีจำนวนสูงพอสมควร เนื่องจากเกษตรกรในจังหวัดนครปฐม มีเครื่องมือในการเกษตรใช้มาก โดยเฉพาะเครื่องรดน้ำ

ในส่วนต้นทุนคงที่ ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ มีเท่ากับ 80.82 บาท ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการที่เกษตรกรมีเครื่องมือในการเกษตรมากนั่นเอง ส่วนค่าเช่าที่ดิน มีจำนวนรองลงมาคือ 79.87 บาท

ต้นทุนทั้งหมด อาจถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดได้ 990.50 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด 622.63 บาท

จากการได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 800 กิโลกรัม จะได้ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.02 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายกิโลกรัมละ 2.75 บาท เกษตรกรจะมีกำไรสุทธิเฉลี่ยกิโลกรัมละ 0.73 บาท หรือกำไรสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 586.88 บาท

ตาราง 4.4 เป็นการคิดต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดนครปฐม โดยคำนวณในรูปร้อยละ ถ้าต้นทุนการปลูกทั้งหมดเท่ากับ 100 บาท จะเป็นต้นทุนผันแปร 87.17 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 12.83 บาท ในส่วนต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 31.83 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 48.30 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 7.04 บาท ค่าปุ๋ย ค่าแรงงานในการรดน้ำ และค่าแรงงานในการเก็บฝัก เป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมาก ซึ่งคิดเป็น 15.82 บาท 14.51 บาท และ 10.65 บาทตามลำดับ ส่วนต้นทุนคงที่นั้น มีค่าเสื่อมราคาเครื่องมือเป็นค่าใช้จ่ายที่มากที่สุด คิดเป็น 5.01 บาท โดยมีค่าเช่าที่ดินมีจำนวนรองลงมา คือเท่ากับ 4.95 บาท

รายละเอียดของการคำนวณต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดสมุทรสาคร แสดงในตาราง 4.5 และตาราง 4.6

ตาราง 4.5 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ ของจังหวัดสมุทรสาคร

(บาท/ไร่/ครั้ง)

	รวม	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด
ต้นทุนผันแปร			
ค่าวัสดุ			
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	60.41	60.41	
2. ค่าปุ๋ย	262.22	262.22	
3. ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด	14.03	14.03	
4. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	9.74	9.74	
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	169.01	169.01	
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	515.41	515.41	
ค่าแรงงาน			
1. ชุคดิน พรวนดิน	93.75	93.75	
2. ตกแต่งร่อง	62.50	62.50	
3. ชุคหลุมปลูก	61.49	30.745	30.745
4. หยอกเมล็ด	17.23		17.23
5. ถอนแยก	15.80		15.80
6. ใส่ปุ๋ย	31.60		31.60
7. คึงช็อคคอกตัวผู้	26.11		26.11
8. รถน้ำ	187.20		187.20
9. เก็บฝัก	166.60	83.30	83.30
10. ตัดต้นเก่า	19.83	19.83	
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	682.11	290.125	391.985
ค่าใช้จ่ายอื่น			
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	72.00	72.00	
2. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	29.09		29.09
รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	101.09	72.00	29.09
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,298.61	877.535	421.075
ต้นทุนคงที่			
1. ค่าเช่าที่ดิน	89.17	89.17	
2. ค่ายกร่องทำแปลง	31.25		31.25
3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	44.41		44.41
4. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	3.78		3.78
รวมต้นทุนคงที่	168.61	89.17	79.44
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,467.22	966.705	500.515
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	800		
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม	1.83		
รายได้จากการขายกิโลกรัมละ	2.75		
รวมรายได้ต่อไร่ (บาท)	2,200		
กำไรสุทธิต่อไร่ (บาท)	732.78		

ตาราง 4.6 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่
ของจังหวัดสมุทรสาคร

คิดเป็นร้อยละ

ต้นทุนผันแปร	
ค่าวัสดุ	
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	4.12
2. ค่าปุ๋ย	17.87
3. ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด	0.96
4. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.66
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	11.52
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	35.13
ค่าแรงงาน	
1. ชุคดิน พรวนดิน	6.39
2. ตกแต่งร่อง	4.26
3. ชุคหลุมปลูก	4.19
4. หยอกเมล็ด	1.17
5. ถอนแยก	1.08
6. ใส่ปุ๋ย	2.15
7. คึงช่อกอกตัวผู้	1.78
8. รดน้ำ	12.76
9. เก็บฝัก	11.35
10. ตัดต้นเก่า	1.35
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	46.48
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	4.91
2. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	1.98
รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	6.89
รวมต้นทุนผันแปร	88.50
ต้นทุนคงที่	
1. ค่าเช่าที่ดิน	6.08
2. ค่าयर่องทำแปลง	2.13
3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	3.03
4. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	0.26
รวมต้นทุนคงที่	11.50
รวมต้นทุนทั้งหมด	100.00

จากตาราง 4.5 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ในจังหวัดสมุทรสาคร เท่ากับ 1,467.22 บาท โดยมีต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนผันแปร เท่ากับ 1,298.61 บาท และมีต้นทุนคงที่เท่ากับ 168.61 บาท ในส่วนต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 515.41 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 682.11 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 101.09 บาท ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากและควรให้ความสนใจพิเศษ คือ ค่าปุ๋ย ค่าแรงงานในการรถน้ำ และค่าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยมีจำนวน 262.22 187.20 และ 169.01 บาทตามลำดับ เหตุที่มีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสูง เนื่องจากเกษตรกรต้องใช้น้ำมันกับเครื่องสูบน้ำและเครื่องรถน้ำในพื้นที่ปลูกมาก ๆ ส่วนค่าแรงงานในการเก็บฝัก มีจำนวนสูงรองลงมาคือ 166.60 บาท ในส่วนต้นทุนคงที่ มีค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 89.17 บาท

ต้นทุนทั้งหมด อาจถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดได้ 966.71 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด 500.52 บาท

จากการได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 800 กิโลกรัม จะได้ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.83 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายกิโลกรัมละ 2.75 บาท เกษตรกรจะได้กำไรสุทธิเฉลี่ยกิโลกรัมละ 0.92 บาท หรือกำไรสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 732.78 บาท

ตาราง 4.6 เป็นการคิดต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ในจังหวัดสมุทรสาคร โดยแสดงในรูปร้อยละ ถ้าต้นทุนการปลูกทั้งหมดเท่ากับ 100 บาท จะมีต้นทุนผันแปรทั้งหมด 88.50 บาท และมีต้นทุนคงที่ 11.50 บาท ในส่วนต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 35.13 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 46.48 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 6.89 บาท ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมาก คือค่าปุ๋ย ค่าแรงงานในการรถน้ำ และค่าน้ำมันเชื้อเพลิง คิดเป็น 17.87 บาท 12.76 บาท และ 11.52 บาทตามลำดับ ค่าแรงงานในการเก็บฝัก มีค่ารองลงมาคือ 11.35 บาท ส่วนต้นทุนคงที่มีค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 6.08 บาท

รายละเอียดของการคำนวณต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ของจังหวัดนครปฐม แสดงในตาราง 4.7 และตาราง 4.8

ตาราง 4.7 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่พื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่
ของจังหวัดนครปฐม

(บาท/ไร่/ครั้ง)

	รวม	เงินสด	ไม่เป็น เงินสด
ต้นทุนผันแปร			
ค่าวัสดุ			
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	70.75	70.75	
2. ค่าปุ๋ย	241.75	241.75	
3. ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด	30.63	30.63	
4. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	27.04	27.04	
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	153.41	153.41	
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	523.41	523.41	
ค่าแรงงาน			
1. ชุกดิน พรวนดิน	125.00	125.00	
2. ตกแต่งร่อง	56.67	56.67	
3. ชุกหลุมปลูก	88.85	44.425	44.425
4. หยอกเมล็ด	19.19		19.19
5. ถอนแยก	10.41		10.41
6. ใส่ปุ๋ย	20.42		20.42
7. คึงช็อคคอกตัวผู้	36.97		36.97
8. รดน้ำ	187.20		187.20
9. เก็บฝัก	182.47	91.235	91.235
10. ตัดต้นเก่า	-	-	-
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	727.18	317.33	409.85
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	80.00	80.00	
2. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	30.49		30.49
รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	110.49	80.00	30.49
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,361.08	920.74	440.34
ต้นทุนคงที่			
1. ค่าเช่าที่ดิน	89.17	89.17	
2. ค่ายกร่องท่าแปลง	41.67		41.67
3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	47.13		47.13
4. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	4.08		4.08
รวมต้นทุนคงที่	182.05	89.17	92.88
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,543.13	1,009.91	533.22
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	800		
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม	1.93		
รายได้จากการขายกิโลกรัมละ	2.75		
รวมรายได้ต่อไร่ (บาท)	2,200		
กำไรสุทธิต่อไร่ (บาท)	656.87		

ตาราง 4.8 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่
ของจังหวัดนครปฐม

		คิดเป็นร้อยละ
ต้นทุนผันแปร		
ค่าวัสดุ		
1.	ค่าเมล็ดพันธุ์	4.58
2.	ค่าปุ๋ย	15.66
3.	ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด	1.99
4.	ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	1.75
5.	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	9.93
รวมต้นทุนค่าวัสดุ		33.91
ค่าแรงงาน		
1.	ซุกดิน พรวนดิน	8.10
2.	ตกแต่งร่อง	3.67
3.	ซุกหลุมปลูก	5.76
4.	หยอดเมล็ด	1.25
5.	ถอนแยก	0.68
6.	ใส่ปุ๋ย	1.32
7.	กิ่งซ้อคอกตัวผู้	2.40
8.	รดน้ำ	12.13
9.	เก็บฝัก	11.82
10.	ตัดต้นเก่า	-
รวมต้นทุนค่าแรงงาน		47.13
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ		
1.	ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	5.18
2.	ต้นทุนค่าเสียโอกาส	1.98
รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ		7.16
รวมต้นทุนผันแปร		88.20
ต้นทุนคงที่		
1.	ค่าเช่าที่ดิน	5.78
2.	ค่าयर่องทำแปลง	2.70
3.	ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	3.05
4.	ต้นทุนค่าเสียโอกาส	0.27
รวมต้นทุนคงที่		11.80
รวมต้นทุนทั้งหมด		100.00

จากตาราง 4.7 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ในจังหวัดนครปฐม เท่ากับ 1,543.13 บาท โดยมีต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนผันแปรเช่นเดียวกัน ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 1,361.08 บาท และมีต้นทุนคงที่เท่ากับ 182.05 บาท ในส่วนต้นทุนผันแปร แยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 523.41 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 727.18 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 110.49 บาท ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากและควรให้ความสนใจพิเศษคือ ค่าปุ๋ย ค่าแรงงานในการรดน้ำ และค่าแรงงานในการเก็บฝัก โดยมีจำนวน 241.75 187.20 และ 182.47 บาทตามลำดับ ส่วนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงมีจำนวนรองลงมาคือ 153.24 บาท ในส่วนต้นทุนคงที่ มีค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 89.17 บาท

ต้นทุนทั้งหมด อาจถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดได้ 1,009.91 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด 533.22 บาท

จากการได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 800 กิโลกรัม จะได้ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.93 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายกิโลกรัมละ 2.75 บาท เกษตรกรจะได้กำไรสุทธิเฉลี่ยกิโลกรัมละ 0.82 บาท หรือกำไรสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 656.87 บาท

ตาราง 4.8 เป็นการคิดต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดนครปฐม โดยแสดงในรูปร้อยละ ถ้าต้นทุนการปลูกทั้งหมดเท่ากับ 100 บาท จะมีต้นทุนผันแปรเป็นต้นทุนส่วนใหญ่เท่ากับ 88.20 บาท และมีต้นทุนคงที่ เท่ากับ 11.80 บาท ในส่วนต้นทุนผันแปรนั้นแยกเป็นต้นทุนค่าวัสดุ 33.91 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 47.13 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก 7.16 บาท ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมาก คือค่าปุ๋ย ค่าแรงงานในการรดน้ำ และค่าแรงงานในการเก็บฝักมีจำนวนเท่ากับ 15.66 บาท 12.13 บาท และ 11.82 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าน้ำมันเชื้อเพลิง มีจำนวนรองลงมาคือ 9.93 บาท ในส่วนต้นทุนคงที่ มีค่าเช่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 5.78 บาท

ถ้านำต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดนครปฐมมาเปรียบเทียบกัน จะพบว่ามีส่วนแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 4.9

จากตาราง 4.9 แสดงให้เห็นว่าต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อการปลูกหนึ่งครั้งของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่ ในจังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวนต่ำกว่าของเกษตรกรในจังหวัดนครปฐม เท่ากับ 50.99 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนผันแปรรวมของ

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกต่ำกว่า 10 ไร่
ในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดนครปฐม

(บาท/ไร่/ครั้ง)

	สมุทรสาคร	นครปฐม	สมุทรสาครสูงกว่า (ต่ำกว่า)นครปฐม
ต้นทุนผันแปร			
ค่าวัสดุ			
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	75.76	61.68	14.08
2. ค่าปุ๋ย	270.61	255.26	15.35
3. ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด	28.42	26.64	1.78
4. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	10.60	13.97	(3.37)
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	131.45	155.98	(24.53)
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	516.84	513.53	3.31
ค่าแรงงาน			
1. ชุคดิน พรวนดิน	93.75	125.00	(31.25)
2. ตกแต่งร่อง	62.50	56.67	5.83
3. ชุคหลุมปลูก	81.68	94.90	(13.22)
4. หยอกเมล็ด	25.74	18.78	6.96
5. ถอนแยก	18.49	14.99	3.50
6. ใส่ปุ๋ย	36.97	29.99	6.98
7. คึงช็อคอกตัวผู้	35.67	32.86	2.81
8. รดน้ำ	234.00	234.00	-
9. เก็บฝัก	200.14	171.85	28.29
10. ตัดต้นเก่า	21.84	-	21.84
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	810.78	779.04	31.74
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	64.69	82.05	(17.36)
- ต้นทุนค่าเสียโอกาส	31.91	31.50	0.41
รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	96.60	113.55	(16.95)
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,424.22	1,406.12	18.10
ต้นทุนคงที่			
1. ค่าเช่าที่ดิน	76.46	79.87	(3.41)
2. ค่ายกร่องทำแปลง	31.25	41.67	(10.42)
3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	27.99	80.82	(52.83)
4. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	3.11	4.64	(1.53)
รวมต้นทุนคงที่	138.81	207.00	(68.19)
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,563.03	1,613.12	(50.09)
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	800	800	-
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม	1.95	2.02	(0.07)
รายได้จากการขายกิโลกรัมละ	2.75	2.75	-
รวมรายได้ต่อไร่ (บาท)	2,200	2,200	-
กำไรสุทธิต่อไร่ (บาท)	636.97	586.88	50.09

จังหวัดสมุทรสาครสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 18.10 บาท ต้นทุนคงที่รวมของจังหวัดสมุทรสาครต่ำกว่าของจังหวัดนครปฐม 68.19 บาท

ต้นทุนผันแปรรวมนั้น ของจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวนสูงกว่าจังหวัดนครปฐม ในส่วนต้นทุนค่าวัสดุ 3.31 บาท และต้นทุนค่าแรงงาน 31.74 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ นั้นของจังหวัดสมุทรสาครต่ำกว่าของจังหวัดนครปฐม 16.95 บาท เมื่อคิดรวมกันจึงทำให้ต้นทุนผันแปรรวมของจังหวัดสมุทรสาครสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม 18.10 บาท รายการต้นทุนผันแปรที่จังหวัดสมุทรสาครสูงกว่าจังหวัดนครปฐม คือค่าเมล็ดพันธุ์ 14.08 บาท ค่าปุ๋ย 15.35 บาท ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด 1.78 บาท ค่าแรงตกแต่งร่อง 5.83 บาท ค่าแรงหยอดเมล็ด 6.96 บาท ค่าแรงถอนแยก 3.50 บาท ค่าแรงใส่ปุ๋ย 6.98 บาท ค่าแรงดึงช่อดอกตัวผู้ 2.81 บาท ค่าแรงเก็บผัก 28.29 บาท ค่าแรงตัดต้นเก่า 21.84 บาท และต้นทุนค่าเสียโอกาส 0.41 บาท ต้นทุนผันแปรรายการที่เหลือของจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวนต่ำกว่าของจังหวัดนครปฐม ดังนี้คือ ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 3.37 บาท ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 24.53 บาท ค่าแรงชุกดินพรวนดิน 31.25 บาท ค่าแรงชุกหลุมปลูก 13.22 บาท และค่าซ่อมแซมเครื่องมือ 17.36 บาท

ต้นทุนคงที่ของจังหวัดสมุทรสาคร ต่ำกว่าของจังหวัดนครปฐม 68.19 บาท ซึ่งประกอบด้วย ค่าเช่าที่ดิน 3.41 บาท ค่ายกร่องทำแปลง 10.42 บาท ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ 52.83 บาท และต้นทุนค่าเสียโอกาส 1.53 บาท

เมื่อคิดเป็นต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม จังหวัดสมุทรสาคร มีต้นทุนการปลูกต่ำกว่าของจังหวัดนครปฐม 0.07 บาทต่อกิโลกรัม และเกษตรกรของจังหวัดสมุทรสาครจะได้รับกำไรสุทธิต่อไร่สูงกว่าเกษตรกรของจังหวัดนครปฐม เท่ากับ 50.09 บาท เมื่อมีรายได้รวมต่อไร่เท่ากัน

ถ้านำต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ในจังหวัดสมุทรสาครมาเปรียบเทียบกับจังหวัดนครปฐมจะพบว่ามีส่วนแตกต่างกันดังแสดงในตาราง 4.10

จากตาราง 4.10 ต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมดโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อการปลูกหนึ่งครั้งของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่ในจังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวนต่ำกว่าของเกษตรกรในจังหวัดนครปฐม เท่ากับ 75.91 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนผันแปรรวม มีจำนวนต่ำกว่า เท่ากับ 62.47 บาท และต้นทุนคงที่รวม มีจำนวนต่ำกว่า เท่ากับ 13.44 บาท

ตาราง 4.10 เปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวโพดสีก่อนของเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกสูงกว่า 10 ไร่
ในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดนครปฐม

(บาท/ไร่/ครั้ง)

	สมุทรสาคร	นครปฐม	สมุทรสาครสูงกว่า (ต่ำกว่า)นครปฐม
ต้นทุนผันแปร			
ค่าวัสดุ			
1. ค่าเมล็ดพันธุ์	60.41	70.75	(10.34)
2. ค่าปุ๋ย	262.22	241.75	20.47
3. ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด	14.03	30.63	(16.60)
4. ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	9.74	27.04	(17.30)
5. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	169.01	153.24	15.77
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	515.41	523.41	(8.00)
ค่าแรงงาน			
1. ชุคดิน พรวนดิน	93.75	125.00	(31.25)
2. ตกแต่งร่อง	62.50	56.67	5.83
3. ชุคหลุมปลูก	61.49	88.85	(27.36)
4. หยอกเมล็ด	17.23	19.19	(1.96)
5. ถอนแยก	15.80	10.41	5.39
6. ใส่ปุ๋ย	31.60	20.42	11.18
7. คึงช็อคอกตัวผู้	26.11	36.97	(10.86)
8. รดน้ำ	187.20	187.20	-
9. เก็บฝัก	166.60	182.47	(15.87)
10. ตัดต้นเก่า	19.83	-	19.83
รวมต้นทุนค่าแรงงาน	682.11	727.18	(45.07)
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ			
1. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	72.00	80.00	(8.00)
2. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	29.09	30.49	(1.40)
รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	101.09	110.49	(9.40)
รวมต้นทุนผันแปรทั้งหมด	1,298.61	1,361.08	(62.47)
ต้นทุนคงที่			
1. ค่าเช่าที่ดิน	89.17	89.17	-
2. ค่ายกร่องทำแปลง	31.25	41.67	(10.42)
3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ	44.41	47.13	(2.72)
4. ต้นทุนค่าเสียโอกาส	3.78	4.08	(0.30)
รวมต้นทุนคงที่	168.61	182.05	(13.44)
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,467.22	1,543.13	(75.91)
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	800	800	
ต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม	1.83	1.93	(0.10)
รายได้จากการขายกิโลกรัมละ	2.75	2.75	-
รวมรายได้ต่อไร่ (บาท)	2,200	2,200	-
กำไรสุทธิต่อไร่ (บาท)	732.78	656.87	75.91

ในส่วนต้นทุนผันแปรรวมกัน ของจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวนต่ำกว่าของจังหวัดนครปฐม
 ในส่วนต้นทุนค่าวัสดุเท่ากับ 8.00 บาท ต้นทุนค่าแรงงาน 45.07 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ
 9.40 บาท รายการต้นทุนผันแปรที่จังหวัดสมุทรสาครต่ำกว่าจังหวัดนครปฐม คือค่าเมล็ดพันธุ์
 10.34 บาท ค่าสารเคมีคลุกเมล็ด 16.60 บาท ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 17.30 บาท
 ค่าแรงขุดดิน พรวนดิน 31.25 บาท ค่าแรงขุดหลุมปลูก 27.36 บาท ค่าแรงหยอดเมล็ด 1.96
 บาท ค่าแรงดึงซอกดอกตัวผู้ 10.86 บาท ค่าแรงเก็บผัก 15.87 บาท ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ
 8.00 บาท และต้นทุนค่าเสียโอกาส 1.40 บาท ต้นทุนผันแปรรายการที่เหลือของจังหวัด
 สมุทรสาครสูงกว่าของจังหวัดนครปฐม ทั้งนี้คือ ค่าปุ๋ย 20.47 บาท ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 15.77
 บาท ค่าแรงตกแต่งร่อง 5.83 บาท ค่าแรงถอนแยก 5.39 บาท ค่าแรงใส่ปุ๋ย 11.18 บาท
 และค่าแรงตัดต้นเก่า 19.83 บาท

ต้นทุนคงที่ของจังหวัดสมุทรสาครต่ำกว่าของจังหวัดนครปฐมรวม 13.44 บาท
 ซึ่งประกอบด้วย ค่ายกร่องทำแปลง 10.42 บาท ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ 2.72 บาท และต้นทุน
 ค่าเสียโอกาส 0.30 บาท ส่วนค่าเช่าที่ดินไม่มีความแตกต่าง

เมื่อคิดเป็นต้นทุนการปลูกต่อกิโลกรัม จังหวัดสมุทรสาครมีต้นทุนการปลูกต่ำกว่าจังหวัด
 นครปฐม เท่ากับ 0.10 บาทต่อกิโลกรัม และเกษตรกรของจังหวัดสมุทรสาคร จะได้รับกำไรสุทธิ
 ต่อไร่สูงกว่าเกษตรกรของจังหวัดนครปฐม เท่ากับ 75.91 บาท เมื่อมีรายได้รวมเท่ากัน

จากการเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของทั้งสองจังหวัด สรุปได้ว่าต้นทุน
 การปลูกของจังหวัดสมุทรสาครต่ำกว่าของจังหวัดนครปฐม โดยเฉพาะมีต้นทุนคงที่ต่ำกว่าด้วย